

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu : **JUDr. P. L.**, správca konkurznej podstaty úpadcu L., s.r.o. v konkurze, B., zastúpený JUDr. R. D., advokátom v B., proti žalovanému : **S., B., o náhradu škody 11 112 506,- Sk spôsobenej nezákonným rozhodnutím**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 39 C 288/2005, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. marca 2008 sp. zn. 5 Co 339/2007,

t a k t o :

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 31. marca 2008 sp. zn. 5 Co 339/2007 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava V rozsudkom z 8. júna 2007 č.k. 39 C 288/2005-121 zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal náhrady škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v sume 11 112 506,- Sk ako ušlé nájomné za nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu, nachádzajúce sa v katastrálnom území B. zapísané na príslušných LV za obdobie od 17.8.2000 do 7.11.2001.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcu uznesením z 31. marca 2008 č.k. 5 Co 339/2007-151 odmietol odvolanie a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení uviedol, že z obsahu spisu je zrejmé, že zástupca žalobcu doručil súdu prvého stupňa dňa 6. júla 2007 odvolanie, ktoré neobsahuje žiadne dôvody s tým, že bude doplnené v lehote 40 dní, lehota na odvolanie uplynula

žalobcovi 18. júla 2007. Žalobca síce odvolaciemu súdu 1. februára 2008 zaslal dôvody odvolania zo dňa 16. augusta 2007 bez prezentačnej pečiatky súdu, avšak aj v prípade ich doručenia súdu dňa 16. augusta 2007 by odvolací súd nemohol k týmto dôvodom odvolania prihliadnuť, keďže boli vyhotovené až po uplynutí lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktorého prípustnosť a tým aj opodstatnenosť vyvodzoval z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Namietal, že v čase rozhodovania súdu o odvolaní žalobcu odvolanie nemalo žiadne nedostatky brániace súdu pokračovať v konaní a preto odmietnutím odvolania súd odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom. Navrhol zrušiť napadnuté uznesenie a vec vrátiť Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté pozmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), alebo odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo uznesenie súdu prvého stupňa potvrdené, je dovolanie prípustné (§ 239 ods. 2 O.s.p.), ak a) v ňom odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade

cudzozemského rozhodnutia alebo c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia lebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky uvedených uznesení. Odvolací súd svojim uznesením odmietol odvolanie žalobcu. Dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným). Treba zdôrazniť, že ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný. Ak je teda konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok (napr. právo zúčastniť sa na pojednávaní, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). Ako však uviedol Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993, nevykonanie dôkazov podľa návrhu alebo predstáv účastníka nie je postupom, ktorým súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú

vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom, a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k odňatiu možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Pri skúmaní prípustnosti dovolania sa dovolací súd neobmedzil na okolnosti, z ktorých dovolateľ vyvodzoval existenciu procesnej vady uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p., ale touto otázkou sa zaoberal aj nezávisle od jeho dovolacích námietok.

Rozhodovanie súdov do 1. septembra 2003 (zohľadňujúce dovtedy účinné znenie § 205 ods. 3 O.s.p., v zmysle ktorého odvolateľ mohol bez súhlasu súdu meniť odvolacie dôvody aj po uplynutí lehoty na odvolanie) v podstate jednotne vychádzalo z toho, že ak je z odvolania jasné, ktorý rozsudok a v akom rozsahu sa napáda a čoho sa dovolateľ domáha, neuvedenie dôvodov odvolania nezakladá nemožnosť vecného preskúmania prvostupňového rozhodnutia odvolacím súdom (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 109/1999 publikovaný v časopise *Zo súdnej praxe* pod č. 4/2000). Vzhľadom na vtedajší právny stav Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 4 Cdo 7/1997, publikovanom v tom istom časopise pod č. 27/1997 uviedol, že dôvodom pre odmietnutie vecného preskúmania napadnutého rozhodnutia nemôže byť okolnosť, že v odvolaní sa neuvádza, v čom konkrétne spočíva nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu. Súdna prax bola jednotná v tom, že ak odvolací súd podľa § 43 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 211 odvolacie konanie zastaví pre nesplnenie zákonných podmienok upravujúcich náležitosti odvolania, hoci odvolanie nemá nedostatky brániace v pokračovaní konania, odníme účastníkovi možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p. (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 104/1996 publikovanom v časopise *Zo súdnej praxe* pod č. 61/1998).

V právnej úprave po 1. septembri 2003 došlo k zmene v tom zmysle, že prípustné dôvody odvolania proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, sú uvedené v § 205 ods. 2 písm. a/ až f/ O.s.p. Podľa doslovného znenia § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. V zmysle § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré nemá náležitosti podľa § 205 ods. 1, 2; ak boli dodržané podmienky podľa § 209 ods. 1 a § 211 ods. 1. Podľa § 205 ods. 1 v odvolaní sa má popri všeobecných

náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcej skutočnosti, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa § 209 ods. 1 O.s.p. súd prvého stupňa uznesením vyzve toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205 ods. 1, 2, aby chýbajúce náležitosti doplnil, poučil o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/. Ak sa aj napriek výzve súdu odvolanie nedoplní, alebo ak ide o oneskorené odvolanie alebo podané tým, kto naň nie je oprávnený, predloží súd prvého stupňa odvolanie na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Podľa § 211 ods. 1 O.s.p. ak súd prvého stupňa nesprávne postupoval podľa § 209 ods. 1, odvolací súd sám vyzve toho, kto podal odvolanie, aby doplnil chýbajúce náležitosti a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/. Vo veciach podľa § 120 ods. 2 odvolací súd odstraňuje vady odvolania tým, že sa obmedzí len na zistenia rozsahu, v akom sa rozhodnutie napadá. Odvolací súd sám odstraní vady pri doručovaní odvolania a výzvy podľa § 209a ods. 1 tak, že sám vykoná doručovanie. Odvolací súd rozhodne aj o návrhoch podľa § 138 ods. 1 vrátane tých, o ktorých nerozhodol súd prvého stupňa (znenie Občianskeho súdneho poriadku účinné do 14.10.2008).

V prejednávanej veci bola žaloba podaná na súde prvého stupňa po 1. septembri 2003, preto súdy správne postupovali podľa Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom po tomto dni. Žalobca v odvolaní z 4.7.2007, ktoré podal 6.7.2007 síce uviedol rozsah v akom napadá prvostupňový rozsudok, ale neuviedol dôvody, z ktorých vyvodzuje opodstatnenosť svojho opravného prostriedku. Toto jeho podanie bolo neúplné (neobsahovalo náležitosti predpokladané v § 42 ods. 3 a § 205 ods. 1, 2 O.s.p.), preto súd prvého stupňa správne vyzval žalobcu na odstránenie uvedených väd.

Podaním 16. augusta 2007, ktoré došlo odvolaciemu súdu 1.8.2008 žalobca zaslal odvolaciemu súdu dôvody odvolania so zreteľom na ktoré nepovažuje prvostupňové rozhodnutie za správne a navrhol rozhodnúť tak, ako to už uviedol vo svojom odvolaní zo dňa 4. júla 2007.

Vzhľadom na uvedené bolo v dovolacom konaní potrebné vyriešiť otázku, či a aké právne následky má odstránenie väd odvolania (doplnenie dôvodov) odvolateľom až po uplynutí odvolacej lehoty, avšak pred rozhodnutím odvolacieho súdu o odvolaní.

Pokiaľ § 205 ods. 3 O.s.p. v znení do 1. septembra 2003 umožňoval odvolateľovi meniť odvolacie dôvody aj po uplynutí lehoty na odvolanie, ustanovenie § 205 ods. 3 O.s.p. v znení po uvedenom dni dôvody odvolania umožňuje odvolateľovi rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Uvedená zmena sa týka lehoty, v ktorej môže odvolateľ rozširovať dôvody bezvadného odvolania (obsahujúceho náležitosti uvedené v § 42 ods. 3 O.s.p. a § 205 ods. 1, 2 O.s.p.), nedopadá však na povinnosť súdu dbať o odstránenie väd odvolania (§ 209, § 211 O.s.p.) a ani neurčuje lehotu, v ktorej má dovolateľ možnosť odstrániť vady podaného opravného prostriedku. Pokiaľ sa v odvolaní vyskytne vada spočívajúca v absencii odvolacích dôvodov, je povinnosťou súdu vyzvať odvolateľa na jej odstránenie, pričom lehotu na odstránenie vady určuje vo výzve súd (§ 43 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 211 O.s.p.), a neurčuje ju samo plynutie odvolacej lehoty. Ak k odstráneniu vady odvolania dôjde do rozhodnutia odvolacieho súdu, je právne významné, že v čase jeho rozhodovania (§ 154 ods. 1 O.s.p. a § 167 ods. 2 O.s.p.) je vada odstránená, pričom je irelevantné, či k jej odstráneniu došlo po súdom určenej lehote alebo po uplynutí odvolacej lehoty. V danom prípade odvolateľ vady odvolania odstránil „doplnením odvolania“ ešte pred rozhodnutím odvolacieho súdu.

Ak napriek tomu krajský súd uznesením opravný prostriedok žalobcu odmietol pre nesplnenie zákonných podmienok upravujúcich náležitosti podaného odvolania (§ 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p.), hoci odvolanie v skutočnosti už v čase jeho rozhodovania nemalo nedostatky brániace mu pokračovať v konaní, odňal odvolateľovi možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Uvedená procesná vada zakladá prípustnosť dovolania a je zároveň aj dôvodom pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil (§ 243b ods. 1 O.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. októbra 2009

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: